

VYHLÁSENIE PREDKLADATEĽA

Návrh nariadenia vlády, ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „návrh nariadenia vlády“) sa predkladá s rozporom s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky:

1. Navrhujeme vypustenie ustanovenia § 1 ods. 4 a 5 ako zmaťočných. Pripomienka súvisí so zásadnou pripomienkou k celému materiálu, v ktorej požadujeme prepracovanie materiálu v súlade so splnomocňovacím ustanovením.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:

Vo vlastnom materiáli je § 1 ods. 4 uvedený z hľadiska konania o porušení č. 2019/2141, ktorým Európska komisia o.i. vytýka chýbajúce ciele ochrany. Je potrebné, aby v právnom predpise bolo ustanovenie obsahujúce odkaz na dokument, kde sú tieto ciele určené, aby boli splnené požiadavky vyplývajúce zo smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení a na jej znenie nadväzujúcich usmernení Európskej komisie. Takéto ustanovenie obsahujú už aj iné platné právne predpisy (nariadenia) v oblasti ochrany prírody, ktorými sa vyhlasujú rôzne kategórie chránených území. V § 1 ods. 5 návrhu nariadenia vlády je uvedené, rovnako ako v iných už vládou schválených nariadeniach vlády, že „Zákazy a obmedzenia podľa § 13 až 16 zákona platia na územiach európskeho významu celoročne“. Uvedené ustanovenie je potrebné ponechať vzhľadom na formuláciu splnomocňovacieho ustanovenia zákona.

2. Navrhujeme dopracovať materiál v súlade so splnomocňujúcim ustanovením a opätovne prerokovať tento materiál s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:

Pri finálnych úpravách materiálu bola kategória chráneného územia pri príslušných územiach európskeho významu (ÚEV) doplnená, a to podľa platného právneho stavu. Návrh nariadenia vlády obsahuje aj ďalšie náležitosti, a to v obdobnom rozsahu, aký stanovujú už v súčasnosti platné a účinné všeobecne záväzné právne predpisy, ktorými bol vydaný národný zoznam ÚEV. Vo vzťahu k územnému a časovému uplatňovaniu zákazov obmedzení podľa stupňov ochrany Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky doplnilo do osobitnej časti dôvodovej správy vysvetľujúci odsek.

3. V časti „3. Ciele a výsledný stav“ žiadame na konci odseku 1 doplniť počet súhlasov neštátnych vlastníkov pozemkov k navrhovaným zmenám viažucim sa na zvýšenie stupňa ochrany na 4. a 5. stupeň ochrany, v prípade neexistencie súhlasu žiadame doplniť rozhodnutia orgánov ochrany prírody, resp. súhlas správcu pozemkov podľa osobitných predpisov.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:

Uvedené doplnenie je nad rámec toho, čo má doložka vplyvov v danej časti obsahovať. Postup prerokovania zaradenia ÚEV do národného zoznamu je upravený v § 27 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, preto sa aj v rôznych

častiach materiálu uvádza predmetné ustanovenie zákona. Do národného zoznamu neboli zaradované nové lokality so 4. a 5. stupňom ochrany, kde bol nesúhlas.

4. V časti „B.“ návrhu uznesenia vlády Slovenskej republiky žiadame uložiť ministrom životného prostredia Slovenskej republiky nasledovnú úlohu:

„B.2. zabezpečiť predloženie žiadostí na vyhlásenie lesov osobitného určenia v územiach európskeho významu do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti nariadenia vlády Slovenskej republiky.“

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:

V prípade vyhlasovania lesov osobitného určenia sa postupuje podľa ustanovení zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, ktoré určujú, v akých prípadoch a akým postupom sa tieto lesy osobitného určenia vyhlasujú. Uvedenú požiadavku Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky považuje v tomto smere za nedôvodnú.

5. Ako samostatnú prílohu žiadame doplniť prílohu „zmena stupňov ochrany“ podľa jednotlivých dotknutých území európskeho významu, druhu pozemku a podľa vlastníctva k dotknutým pozemkom v štruktúre štátne/neštátne vlastníctvo.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky doplnilo podrobný súhrn k zmenám stupňov ochrany (spolu za všetky ÚEV) do dôvodovej správy ako novú tabuľku č. 2. Podrobný prehľad podľa jednotlivých dotknutých území európskeho významu, druhu pozemku a podľa vlastníctva (štátne/neštátne), ktorý bol sprístupnený na <https://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk&sec=2>, ide o tabuľku s 121 stĺpcami. Predmetný odkaz bol doplnený do dôvodovej správy.

6. Navrhujeme doplniť analýzu o výpočet vplyvov na základe identifikovaných negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie a zároveň vypracovať a predložiť kalkulačku nákladov podnikateľského prostredia na základe Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. V časti 3.1.2 „Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov.“ žiadame v druhom odseku, prvej vete nahradiť slová „nedochádza k zmene regulácie“ nahradiť slovami „dochádza k zmene regulácie“.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:

V analýze vplyvov na podnikateľské prostredie bolo doplnené hodnotenie potenciálnych vplyvov z hľadiska objemu ťažby dreva. K zníženiu ťažby dreva dôjde na 125 ha, kde sa v celkovej bilancii zmien stupňa ochrany zvýši stupeň ochrany na 5. stupeň. Ide väčšinou o neprístupné lokality resp. sute, bralá, skaly s predpisom v programe starostlivosti o lesy „bez zásahu“ (v 80 % týchto porastov sú ochranné lesy), ktorých ekonomické zhodnotenie je nízke. Neštátne subjekty sú následne oprávnené na podporu aj v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku (nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky). K zmene regulácie v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov nedochádza.

7. Žiadame v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy Časti 2.1 a 2.1.1. prepracovať v celom rozsahu v zmysle odôvodnenia.

Odôvodnenie: Predkladateľ uvádza, že finančné prostriedky na náhradu obmedzenia bežného obhospodarovania boli navrhnuté len pre pozemky, na ktorých došlo k zvýšeniu stupňa ochrany prírody na 4. resp. 5. stupeň. Z aplikačnej praxe je zrejmé, že bežné obhospodarovanie pozemkov negatívne ovplyvňujú už obmedzenia a zákazy vyplývajúce aj z nižších stupňov ochrany, minimálne od 3. stupňa (vrátane) vyššie, pričom však z posudzovania dopadov činností podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj rozsudku Európskeho súdneho dvora vyplýva, že obmedzené a zakázané môžu byť akékoľvek činnosti bez ohľadu na uplatňovaný stupeň ochrany. Lesy v ÚEV podľa právnej úpravy zákona o lesoch môžu byť vyhlásené len v kategórii lesov osobitného určenia, v subkategórii „chránené lesy.“ Zároveň si treba uvedomiť, že ak sa v lesoch bude uplatňovať osobitný režim hospodárenia s obmedzeniami ochrany prírody a krajiny zodpovedajúcimi jednotlivým stupňom ochrany (hlavne 3. až 5. stupeň) sú lesmi, ktoré majú byť vyhlásené v prípade ÚEV za lesy osobitného určenia a negatívny dopad na obce sa nebude dotýkať len lesných pozemkov s 5. stupňom ochrany. Predmetné doplnenie požadujeme premietnuť aj v časti „2.1. Zhrnutie vplyvov na rozpočet verejnej správy“.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:

V analýze vplyvov na rozpočet (na strane 2 a 3) bol doplnený odhad predpokladaných vplyvov na obce, pričom ide priemerne o úbytok 24,50 EUR/rok/obec, vyčíslená bola aj výmera lesných pozemkov. Súčasne bol celý text spresnený so zohľadnením pripomienky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky. Dôvodom pre vyčíslenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania len na pozemkoch, kde dochádza k zvýšeniu stupňa ochrany na 4. alebo na 5. stupeň, je skutočnosť, že takto boli vyplatené aj doterajšie finančné náhrady. Výnimkou sú náhrady v biotopoch hlucháňa hôrneho, tieto však boli vyplatené z titulu obmedzení na základe rozhodnutí orgánov ochrany prírody.

8. Na konci šiesteho odseku žiadame doplniť text nasledovne: „Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky predložilo do ďalšieho legislatívneho konania predmetný návrh nariadenia vlády SR bez predchádzajúceho prerokovania národného zoznamu území európskeho významu podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Tento bol predmetom prerokovania až počas medzirezortného pripomienkového konania, čo je podľa názoru Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky v rozpore s uvedeným ustanovením“.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:

V § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky stanovená povinnosť prerokovať národný zoznam území európskeho významu s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, avšak toto ustanovenie neobsahuje presné vymedzenie a určenie, v akej legislatívnej fáze prípravy materiálu je prerokovanie s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky potrebné uskutočniť.

Prerokovania podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa uskutočnili dňa 26. júla 2023 a 24. augusta 2023. Ministerstvo

životného prostredia Slovenskej republiky na nich zdôraznilo, že návrhom nariadenia vlády budú vyriešené nedostatky v rámci dvoch infringementov a že prerokovanie podľa § 27 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov bolo možné zvolať až po ukončení rokovaní podľa § 27 ods. 3 uvedeného zákona (vrátane správcov štátnych lesných i poľnohospodárskych pozemkov), ako aj technických rokovaní s Európskou komisiou a následných úpravách materiálu. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky nepovažuje predloženie materiálu do medzirezortného pripomienkového konania (15. august 2023 - 6. september 2023) pred ukončením prerokovaní podľa § 27 ods. 1 za porušenie zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Do dôvodovej správy bola doplnená veta: *“V auguste 2023 sa uskutočnilo prerokovanie s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. “*.